

Editorial	1
ELEKTROWIN loni překročil kvótu na sběr a recyklaci vysloužilých spotřebičů	1
Statutární města ČR „hejbou“ s elektrem	1
Nevyhazujte baterie předčasně! - rozhovor s Petrem Kratochvílem, ECOBAT s.r.o.	2
Zpracovatelé získali nový nástroj	3
Z 10 skupin elektrozařízení zůstane jen 6	3
Proč Kajíněk nemohl ani „lepít pytlíky“? - rozhovor se Simonem Michailidisem	4
Elektro sbírá už na 1500 hasičských sborů	5
Pavel Kácha - nová posila provozního oddělení	5
Na GDPR se ELEKTROWIN připravil včas	6
Do Recyklohraní se loni zapojilo dalších 133 škol	6
Máte doma muzejní kousek? - Nechte jej soutěžit!	6
Nakrmte orla Addyho, je to gurmét	7
Na baterky - fejton	8

ELEKTROWIN loni překročil kvótu na sběr a recyklaci vysloužilých spotřebičů

Dílčí pokles absolutního množství zpětně odebraných spotřebičů, přesto však přesvědčivé překročení kvóty pro sběr a recyklaci – to je stručné shrnutí výsledků roku 2017 za kolektivní systém ELEKTROWIN.

V loňském roce se prostřednictvím naší sběrné sítě dostalo ke zpracování 39 554,05 tun starého elektra, v roce 2016 jich bylo 44 334,053 tun.

Nově nastavenou kvótu pro sběr a recyklaci vysloužilých spotřebičů jsme ale loni opět splnili nad rámec požadavků vycházejících z platné evropské směrnice. Podle metodiky výpočtu, která vychází z průměrného ročního množství nového elektra uvedeného na trh za předchozí tři kalendářní roky, se podařilo dosáhnout míry zpětného odběru ve výši 45,19%. Směrnicí EU je požadováno 40%.

Vyjádřeno hmotností vysbíraných a opětovně použitých spotřebičů připadl loni největší podíl – 18 326,264 tuny – na velké domácí spotřebiče. Další velkou část – 15 710,919 tuny – tvořilo chlazení, 5 502,283 t se na výsledku podílely malé spotřebiče. Zbytek byly televize, monitory a světelné zdroje.

Na základě enormního růstu nákladů v předchozích letech byl v loňském roce upraven příspěvek za zpětný odběr obcím, prodejcům, hasičům i mobilním dopravcům. Další význam-

nou změnou s dopadem na výsledek zpětného odběru je zavedení nového systému zpracování, který začal ELEKTROWIN prostřednictvím svých smluvních partnerů řídit a tím především kontrolovat. Především tyto dvě skutečnosti jsou důvodem dílčího poklesu sběru oproti předchozímu roku.

SBĚRNÁ SÍŤ

Podle požadavků zákona o odpadech měl ELEKTROWIN v loňském roce zřízené místo zpětného odběru

v každé obci s počtem obyvatel větším než 2000.

Smluvních obcí bylo 1429 s 1522 sběrnými dvory. Formou mobilního sběru zajišťovalo likvidaci elektroodpadu 3406 obcí, ELEKTROWIN rozmístil také 800 stacionárních kontejnerů. Sbírat a recyklovat pomáhalo 2451 prodejců a servisů, 1431 hasičských sborů, 3604 škol, pomáhaly i dopravní podniky nebo Vězeňská služba.

pokračování na straně 2

Statutární města ČR „hejbou“ s elektrem

ELEKTROWIN oslovil 25 statutárních měst v České republice s výzvou k zapojení do soutěže s názvem „Hejbní s elektrem pro lepší život“. První ročník byl zahájen 1. dubna letošního roku, výsledky organizátoři vyhodnotí po jeho skončení 31. 3. 2019.

Oslovení obsahovalo také výzvu, aby se města, která soutěžit nechtějí, odhlásila. „Neudělal to nikdo,“ informuje garant projektu za ELEKTROWIN Tomáš Kirbs.

Zapojená města soutěží o největší celkové množství elektrospotřebičů

odevzaných prostřednictvím sběrných dvorů na jejich území. Aktivně tím přispívají k ochraně životního prostředí, navíc mohou získat jednu z finančních výher.

ELEKTROWIN jim poskytl širokou podporu umožňující v dostatečné

míře informovat občany, jichž se soutěž týká především. Jde hlavně o bannery k využití na webu, ale i k umístění na sběrných místech, města obdržela také informační podklady určené k publikování ve svých periodikách.

pokračování na straně 5

editorial

Vážení přátelé,

dostává se vám do rukou další vydání Ewinu, jímž začínáme již třetí desítku tohoto úspěšného periodika. A pokud mám dostatečný přehled, jedná se mezi kolektivními systémy o poslední pravidelně vydávané tištěné periodikum.

Tentokrát bych se ve svém úvodním slově zaměřil na dvě témata – aktuální vývoj mezi kolektivními systémy a zaměstnávání odsouzených.

První téma je pro zpětný odběr jako celek zásadní. V uplynulém půlroce totiž došlo k významným změnám v počtu kolektivních systémů, které jsou oprávněny plnit povinnosti výrobců elektrozařízení. Chronologicky první událostí byl v listopadu podaný návrh na likvidaci společnosti OFO Recycling s.r.o.

Od začátku se jednalo o velmi diskutabilní projekt, který, dle mého přesvědčení, měl být MŽP odmítnut, a rozhodně tato společnost neměla být nikdy zapsána do seznamu výrobců. Od samého začátku se jednalo pouze o snahu jedné skupiny vzájemně propojených společností, které nechtěly na systém zpětného odběru příliš (spíše vůbec) přispívat, a domnívaly se, že tak za ně budou činit jiní výrobci. Naštěstí jich moc nenašly, což potvrzuje i fakt, že společnost několikrát změnila majitele.

Jiným příběhem je prodej společnosti Retela s.r.o. Ta byla založena Elektrotechnickou asociací ČR s cílem zajistit plnění povinností výrobců – jejich členů a samozřejmě s ambicí získat i nečleny. Spektrum členů asociace je velmi široké a patří tam významné společnosti, ale má drobnou vadu na kráse – povinnosti výrobců se týkají pouze zlomku z nich. Retela se sice honosí nejvyšším počtem zapojených výrobců, ale reálně se přes ni uváděla na trh necelá čtvrtina objemů ELEKTROWINU, takže očekávání zakladatele určitě nenaplnila. Oficiálním důvodem prodeje podílu je ovšem připravovaná legislativa, která neumožňuje asociaci vlastnit kolektivní systém.

Osobně ale vidím důvody v praktické rovině – Retela se celou dobu prezentovala jako nízkonákladový systém, nemá zřízena místa zpětného odběru v zákonem stanoveném rozsahu, její míra sběru výrazně pokulhávala za naším průměrem, neprovádí audit svých dodavatelů, její aktivity v oblasti informovanosti jsem nezaznamenal. ELA stála před zásadním rozhodnutím – buď začít skutečně plnit všechny povinnosti výrobců dané zákonem tak, aby nevytvářela riziko pokut, nebo se problematické aktivity zbavit prodejem svého podílu.

První varianta by znamenala zvýšení příspěvků, protože pokud by se Retela chtěla přiblížit našim standardům při svých silně podhodnocených příspěvcích, jednalo by se o ekonomický zážrak hodný Nobelovy ceny za ekonomii. Proto jsem přesvědčen o tom, že ELA nechtěla riskovat ztrátu významných klientů (a své reputace) a vystihla poslední možný okamžik pro významné zhodnocení svoji základní investice.

Můžeme diskutovat o morální rovině toho, zda je ELA oprávněna prodat podíl včetně naakumulovaných příspěvků, které uhradili i její nečlenové, ale z hlediska právního a legislativního je její konání v pořádku.

A abych čtenáře nenapínal – podíl od ELA koupil Asekol a.s., což je na celém příběhu asi jediné pozitivum. Prostředky výrobců mohly skončit i jinde než v etablovaném kolektivním systému a výrobci tím získávají jistotu, že nebudou muset platit příspěvky ještě jednou. Hrozilo jim totiž to, že by v případě koupě podílu ryze finančním investorem mohla být Retela poslána do likvidace a uložené prostředky by přišly vniveč.

Druhým tématem je zaměstnávání odsouzených, které je předmětem hlavního rozhovoru Ewinu a které vidím jako společensky velmi žádoucí. K pořízení tohoto rozhovoru mě vedly jednak pozitivní zkušenosti našeho zpracovatele Praktik system se zaměstnáváním odsouzených při demontáži velkých spotřebičů, jednak osobní setkání s panem náměstkem generálního ředitele Vězeňské služby, generálem Michailidisem, u příležitosti otevření nového pracoviště Praktik ve věznici v Horním Slavkově.

Jak pan generál, tak i ředitel tamní věznice na mě udělali velký dojem – konečně jsem si při diskusi se státními zaměstnanci připadal, že se bavíme o řešení konkrétních problémů slovy, kterým rozumím, a že mají, takřkajíc, tah na branku. Na obou byla vidět jak dlouholetá zkušenost, tak i zapálení pro věc, se kterým jsem se, především v začátcích našeho působení, rozhodně u státních zaměstnanců neselektoval. A moc bych si přál, abych si takto příjemně připadal i při jednáních se všemi úředníky nejen při mé práci, ale i v soukromém životě.

Váš

Roman Turzník
předseda představenstva ELEKTROWIN a.s.

Nevyhazujte baterie předčasně!

Pane jednateli, vaše společnost se zabývá sběrem a recyklací baterií od roku 2002. Máte tedy v této oblasti již bohaté zkušenosti. Na rozdíl od plastů či papíru je však množství baterií zanedbatelné. Jak je to s jejich recyklací?

Třídít a recyklovat baterie je nutnost. Jejich spotřeba stále roste a to se nezmění ani v následujících letech. Spíše naopak. Spotřeba se bude ještě zvyšovat. Do přední dnes stavíme skutečnost, že čím více baterií se dostane do recyklačního procesu, tím méně přírodních zdrojů je nutno vyčíst k výrobě nových.

Z ekonomického hlediska však platí, že s výjimkou autobaterií není recyklace většiny typů baterií ziskovou záležitostí a bez finanční podpory výrobců by jejich sběr a recyklace nemohly být realizovány. Čistá ekonomika však není zdaleka jediným měřítkem, musíme brát v úvahu i environmentální aspekty jako je omezení zátěže životního prostředí těžkými kovy a již zmíněná náhrada primárními kovonosnými rud druhými surovinami.

Jaké jsou výsledky činnosti společnosti ECOBAT?

Dlouhodobě se nám daří plnit náročnou normu stanovenou Evropskou

unií zajistit sběr a následně recyklovat minimálně 45 procent použitých baterií. V loňském roce se vybralo 1 681 tun baterií a účinnost sběru dosáhla 46%.

Z jedné třetiny se na sběru podílejí firmy, kde jsou baterie používány v rámci provozní činnosti. 30 % baterií k nám přichází prostřednictvím prodejní sítě – ať už se jedná o supermarkety, drogistické řetězce, hobby markety, prodejny elektro apod.

Chtěl jsem zdůraznit, že náročnou sběrovou kvótu plníme díky dlouhodobé spolupráci i pro klienty vaší společnosti ELEKTROWIN, protože řada z nich uvádí na trh nejen elektrozařízení, ale s nimi i přenosné baterie.

Pokud se podíváme na současné trendy, co dnes hýbe světem baterií a jejich recyklace?

Určitě to jsou lithiové baterie, které se objevují ve stále větším počtu elektrospo-

Situaci komplikují i bezpečnostní aspekty, protože lithium je velice reaktivním kovem, což se projevuje i jeho výbušností a hořlavostí. Sběr i recyklace musí probíhat za zvýšených bezpečnostních opatření. Pro skladování a přepravu musíme například používat jen obaly schválené předpisy ADR a jednotlivé články musíme často samostatně izolovat, aby nemohlo dojít k jejich vzájemnému zkratování. Při recyklaci lithiových baterií musí některé technologické procesy probíhat v inertní ochranné atmosféře, aby se zabránilo explozím zpracovávaného materiálu. Za hlavní výzvu pro nejbližší budoucnost považují tedy podstatné zlepšení ekonomické i materiálové účinnosti recyklace lithiových baterií. Třeba i to, aby se podařilo z použitých akumulátorů získávat samotné lithium, protože doposud se využívají jen jejich některé kovové složky.

V loňském roce se ECOBAT začal zabývat také problematikou průmyslových baterií. Jak se liší průmyslové baterie od přenosných?

V celé Evropě platí stejná definice průmyslové baterie, zjednodušeně můžeme říci, že jsou to takové baterie, které jsou určeny výhradně pro profesionální použití a je minimální pravděpodobnost, že se takové baterie dostanou k použití běžným spotřebitelem. Všechny baterie, které slouží k pohybu elektromobilů, golfových vozíků či elektrokol, spadají do kategorie průmyslových baterií. Liší se od běžných

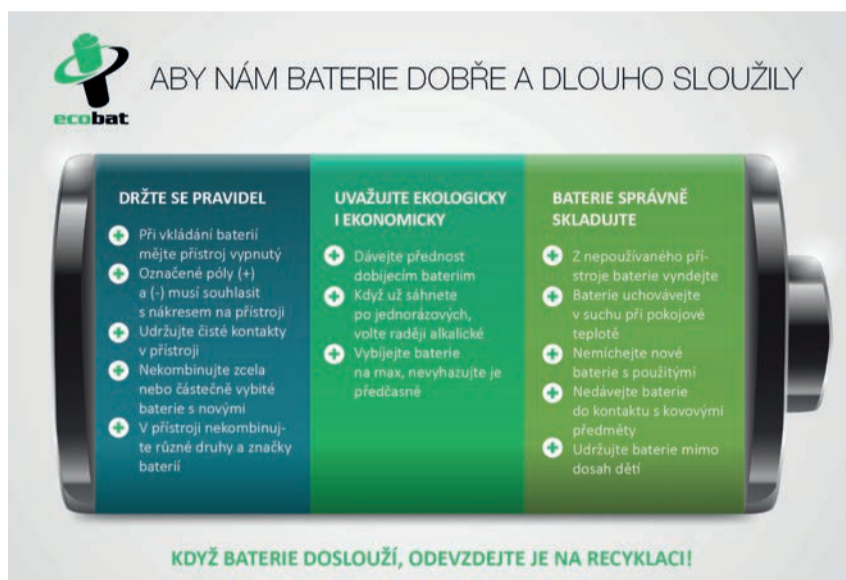
RNDr. Petr Kratochvíl
jednatel ECOBAT s.r.o.

spotřebitelských baterií zejména tím, že jsou větší, mají delší životní cyklus a větší nároky na zajištění bezpečnosti při jejich sběru a recyklaci. Legislativa v tomto ohledu zaostává a je daleko více regulována oblast přenosných (spotřebitelských) baterií, která je v současné době v České republice velice kvalitně vyřešena.

Znamená to, že nyní poskytlé služby i výrobcům průmyslových baterií?

Ano, v loňském roce jsme začali spolupracovat s 30 výrobci průmyslových baterií a jejich počet stále narůstá. ECOBAT se snaží již v tuto chvíli nabízet kvalitní a reálné řešení sběru a recyklace všech chemických typů průmyslových baterií, nejen bezproblémových olověných akumulátorů. V tom jdeme poněkud nad rámec legislativních požadavků, ale věřím, že se nám to do budoucna mnohonásobně vyplatí.

pokračování na další straně

Přímo z obcí, tedy ze sběrných dvorů, červených venkovních kontejnerů a z boxů na úřadě, pochází 23%. A každá desátá baterka přijde ze škol, které jsou zapojeny do školního programu Recyklohraní aneb Uklidme si svět.

třebičů. Opravdový boom však přijde s očekávaným rozvojem e-mobility. Musím konstatovat, že současný recyklační průmysl není připraven na zpracování nových chemických typů lithiových baterií. Konkrétně se jedná o akumulátory pro pohon nových typů elektrovozidel.

ELEKTROWIN loni překročil kvótu na sběr a recyklaci vysloužilých spotřebičů

pokračování ze strany 1

Celkem měli lidé v roce 2017 možnost předat ELEKTROWINu staré spotřebiče prostřednictvím 13 925 sběrných míst. To znamená pokrytí 10 256 455 obyvatel České republiky. Celkově nás bylo podle statistik k 31. prosinci loňského roku 10 610 055.

V Registru míst zpětného odběru elektrozařízení vedeném ministerstvem jsou uvedena pouze veřejná místa zpětného odběru, kde probíhá zpětný odběr v provozních hodinách pro vyjmenované spotřebiče bez jakéhokoliv omezení (např. kus za kus).

PRŮMĚR: 3,7 KILA

Průměrně tedy každý z nás odevzdal loni prostřednictvím ELEKTROWINu zhruba 3,7 kilogramu vysloužilého elektrického. V různých krajích byli ale lidé různě aktivní. Měřeno množstvím odevzdaných spotřebičů na obyvatele zvítězil Královéhradecký kraj se 4,85, poslední je naopak Praha se 2,98 kg.

Vyjma TV a monitorů a světelných zdrojů, je zajištěno oddělené financování nakládání s historickými domácnostními elektrozařízeními, s novými domácnostními elektrozařízeními a s novými elektroodpady. TV a monitory a světelné zdroje nejsou rozlišeny. Rozdělení nákladů u domácnostních elektrozařízení na historická a nová probíhá na základě údajů zjištěných pravidelným a průběžným vzorkováním dodaných spotřebičů u zpracovatelů.

Zpětný odběr probíhá po zpracovatelských skupinách – chlazení, velké spotřebiče, malé spotřebiče, TV a monitory a světelné zdroje. Toto členění neodpovídá skupinám platným do 14. 8. 2018 dle přílohy č. 7 zákona o odpadech, přerozdělení tohoto množství do zákonem stanovených skupin vychází z pravidelného vzorkování u zpracovatelů. Objem zpětně odebraných elektrozařízení, odděleně sebraných, vzorkovaných a zpracovaných v roce 2017 dle tohoto členění ukazuje tabulka č. 2.

	Stav k 31. 12. 2017	Stav k 31. 12. 2016	Pohyb o
Počet smluvních obcí	1429	1448	-1,33 %
Sběrných dvorů ve smluvních obcích	1522	1539	-1,12 %
Počet umístěných stacionárních kontejnerů	800	800	0,00 %
Obcí s mobilním sběrem	3406	3406	0,00 %
Počet zaregistrovaných posledních prodejců a servisů	2451	2363	3,72 %
Další místa (dopravní podniky, vězeňská služba, ČT apod.)	635	578	9,86 %
Počet registrovaných dobrovolných hasičů bez smluvních SDH	1431	1336	7,11 %
Projekty – školy	3604	3468	3,92 %
Veřejná sběrná místa jiná než sběrný dvůr	76	78	-2,63 %
Sběrná místa celkem (bez mobilního sběru)	10 519	10 162	3,51 %
Sběrná místa celkem	13 925	13 568	2,63 %
Počet obyvatel ČR – od nichž je zajištěn zpětný odběr elektrozařízení	10 256 455	10 236 133	0,20 %

Tab. 1: Přehled zapojených subjektů, od nichž je realizován zpětný odběr

Sběrná skupina	celkem	chlazení	velké spotřebiče	malé spotřebiče	světelné zdroje	TV a monitory
celkem vzorkováno v t	6267,013	2186,923	3478,086	586,283	0,385	15,336
Celkem zpracováno v t	38 301,974	15 672,406	16 924,070	5 693,246	0,832	11,42
Celkem zpětně odebráno	39 540,766	15 707,990	18 324,324	5 493,868	1,824	12,760
Celkem odděleně sebráno	13,284	2,929	1,940	8,415	0,000	0,000
Celkem	39 554,050	15 710,919	18 326,264	5 502,283	1,824	12,760

Tab. 2: Hmotnost zpětně odebraných, odděleně sebraných, vzorkovaných a zpracovaných elektrozařízení podle zpracovatelských skupin v roce 2017

Jak hodnotíte spolupráci s kolektivním systémem ELEKTROWIN?

Spolupráci jsme zahájili v roce 2010. Společně jsme vytvořili systém, díky kterému mohou klienti obou kolektivních systémů vykazovat elektrozařízení i baterie na jednom místě. Smluvní zpracovatel ELEKTROWINu se nemusí starat, co s bateriemi vyřídí z elektroodpadu, protože všem zajišťujeme jejich recyklaci a materiálové využití.

ECOBAT a ELEKTROWIN jsou partneři, kteří mají podobnou vlastnickou strukturu a podobné cíle, jsou považováni za špičky v branži zpětných odběrů. Takže zcela upřímně prohlašuji, že jsem s naší dosavadní spoluprací velice spokojen.

A nyní směřem k širší veřejnosti, jaké vidíte trendy z hlediska množství spotřebovaných baterií a jejich typů?

Významným tématem se stává rozumná spotřeba baterií. Proč? Za posledních 7 let se spotřeba baterií v České republice zvýšila o 19 procent. Ve srovnání s minulostí lidé dnes více používají alkalické baterie, které jsou výkonnější a mají delší životnost, na úkor dříve převažujících zinkových baterií. Jejich většinu

využívání nahrává především skutečnost, že rozdíl v cenách už není takový, jako tomu bývalo.

Co byste zmínil na závěr jako výzvu pro uživatele baterií?

Nedocenený potenciál vidíme v dobíjecích bateriích. Ty se na celkových prodejích podílí jen zhruba z jedné pětiny, a to je škoda, protože pro spotřebitele jsou ekonomicky výhodnější, a především jsou ekologicky šetrnější než jednorázové baterie. Počáteční investice do nákupu nabíječky a dobíjecích baterií bývá sice desetkrát vyšší, celková ekonomická bilance je však příznivější ve prospěch nabíjecích baterií. Jejich životnost je mnohonásobně delší, protože proces nabíjení můžeme opakovat v některých případech až tisíckrát.

Každá osmá jednorázová baterie je na recyklaci odevzdána předčasně – tzn. v době, kdy je ještě nabita na více než polovinu své kapacity. Každý spotřebitel má jinou náročnost na napětí a pokud baterie v jenom spotřebiči už neslouží, v jiném může ještě vykonat velkou službu až do úplného svého vybití. Bez recyklace se samozřejmě neobejdeme, ale odpovědná spotřeba by měla být hlavní cestou.

Zpracovatelé získali nový nástroj

Nový nástroj, který v rámci EU v budoucnu pomůže snáze a zároveň kvalitněji recyklovat elektroodpad, mají od letošního března k dispozici jeho zpracovatelé.

Na základě požadavku zpracovatelů, recyklačních linek a firem zajišťujících opětovné použití výrobků získat od výrobců informace o výskytu materiálů a komponentů v elektroodpadu, které vyžadují zvláštní nakládání, vyplývající z ustanovení článku 15 směrnice EU 2012/19/EU, se sešli výrobci a jimi založené organizace, aby společně vytvořili „Informace pro zpracovatele – I4R“, unikátní jednorázovou zdrojovou platformu. Díky této platformě mají zpracovatelé nyní k dispozici všechny potřebné informace o složení výrobků a výskytu materiálů a komponentů v elektroodpadu, které vyžadují zvláštní nakládání.

Tuto novou elektronickou platformu – „Informace pro zpracovatele – I4R“ vytvořili výrobci a jimi založené asociace DIGITALEUROPE a APPLIA (dříve CECECED) společně s WEEE Forem. Zpřístupněna byla 28. února 2018.

„Je to unikátní zdrojová platforma, určená k poskytnutí širokého spektra informací a návodů na to, jak zacházet s nebezpečnými látkami,“ přibližuje Radek Hacaperka, generální ředitel Sdružení evropských výrobců domácích spotřebičů CECECED.CZ.

Informace jsou pro zaregistrované subjekty zdarma k dispozici na internetové adrese <http://www.i4r-platform.eu>. WEEE Forum bude tuto platformu provozovat a udržovat.

„Platforma I4R je klíčem k lepšímu informování zástupců recyklačního průmyslu a k tréninku pracovníků ohledně možných bezpečnostních rizik při práci s nebezpečnými látkami,“ říká Cecilia Bonefeld-Dahl, generální ředitelka DIGITALEUROPE, která reprezentuje odvětví spotřební elektroniky.

„Předáním informace na úrovni produktové skupiny pomůže platforma I4R zpracovatelům optimalizovat třídění tam, kde je to nutné,“ dodává.

PROSPĚCH PRO CELOU EU

„Z přidané hodnoty platformy I4R budou mít prospěch nejen zpracovatelé a průmysl, ale také všichni občané EU. Tento projekt je dalším z příkladů, kde jednotlivá odvětví průmyslu společně přináší něco pozitivního do celého procesu oběhového hospodářství, tentokrát podporou recyklace a získávání druhotných surovin,“

I4R-platform

zdůrazňuje Paolo Falcioni, generální ředitel APPLIA.

„Platforma I4R je velkým krokem vpřed ve zkvalitňování všech kroků zpracování a ve zlepšení komunikace při dodržování postupů obecně,“ říká Pascal Leroy, generální tajemník WEEE Fora. „Lehce dostupné informace o výskytu baterií, tištěných spojů nebo plastů obsahujících bromované zpomalovače hoření v elektroodpadu jsou právě to, co zpracovatelé vyžadují,“ dodává.

Článek 15 nařízení 2012/19/EU o elektrických a elektronických výrobcích s ukončenou životností (WEEE) nařizuje výrobcům elektrických a elektronických spotřebičů (EEE) bezúplatně dodat informace o přípravě pro znovupoužití a zpracování pro každý typ EEE uvedený na trh. V roce 2005 se CECECED a DIGITALEUROPE společně se zpracovateli elektroniky z EERA, dohodli na formátu těchto informací. Od té doby začali výrobci společně sbírat informace v jednotném formátu pro každý produkt na svých webových stránkách.

Z 10 skupin elektrozařízení zůstane jen 6

Zlomový okamžik v členění elektrozařízení přinese 15. srpen letošního roku. Z dosud známých, již 13 let zažitých, 10 skupin elektrozařízení se stane 6. V praxi to znamená rozdělení elektrozařízení na skupiny více zohledňující způsob jejich zpracování, resp. způsob shromažďování, a jejich následnou logistiku.

Vzniknou oddělené skupiny elektrozařízení, které obsahují nebezpečné látky a mají specifický způsob nakládání (skupiny 1 až 3), dále skupina nejčastěji obměňovaných drobných zařízení IT a telekomunikace (skupina 6) a zbylá velká a malá elektrozařízení se rozměrem 50 cm rozdělí do dvou skupin (4 a 5).

NOVĚ DEFINOVANÉ SKUPINY

Velká (skupina 4) a malá (skupina 5) elektrozařízení byla rozdělena rozměrem 50 cm. Zařízení, jejichž kterýkoliv rozměr nepřesahuje 50 cm (žehličky, hodinky, videokamery, sportovní vybavení, detektory kouře apod.), jsou malá a zařízení, jejichž kterýkoliv rozměr přesahuje 50 cm (pračky, myčky, sporáky, velké kopírky a tiskárny apod.), budou vedena jako velká.

Samostatnou skupinu tvoří Zařízení pro tepelnou výměnu (skupina 1). Spadají sem chladničky, mrazničky, klimatizace, tepelná čerpadla apod. Jedná se o zařízení pracující na základě tzv. termodynamického děje,

při kterém dochází k samovolné výměně tepla mezi dvěma tělesy s různou teplotou.

Další zvláštní skupinou jsou Obrazovky (skupina 2), kam spadají televize, monitory, notebooky, laptopy a další zařízení obsahující obrazovku větší než 100 cm².

Skupinu s číslem 3 tvoří Světelné zdroje jako zářivky, výbojky, LED lampy a ostatní osvětlovací zařízení se zabudovanými LED diodami.

Do poslední, 6. skupiny, Evropská Unie zařadila malá zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení, jejichž žádný vnější rozměr nepřesahuje 50 cm. Sem výrobci zařadí např. mobilní telefony, GPS navigace, routery, kapesní kalkulačky, osobní počítače, tiskárny, telefony apod.

Změna přinese poměrně dost úprav v softwarcích jak výrobců, tak i prodejců, kteří budou muset např. měnit cenovky u výrobků v obchodech. Pozitivně lze z tohoto pohledu hod-

notit rozhodnutí MŽP ponechat vykazování za celý rok 2018 v původních 10 skupinách a nových 6 skupin zohlednit až v Roční zprávě 2019, kterou ELEKTROWIN bude podávat za výrobce až v roce 2020.

VÝJIMKY

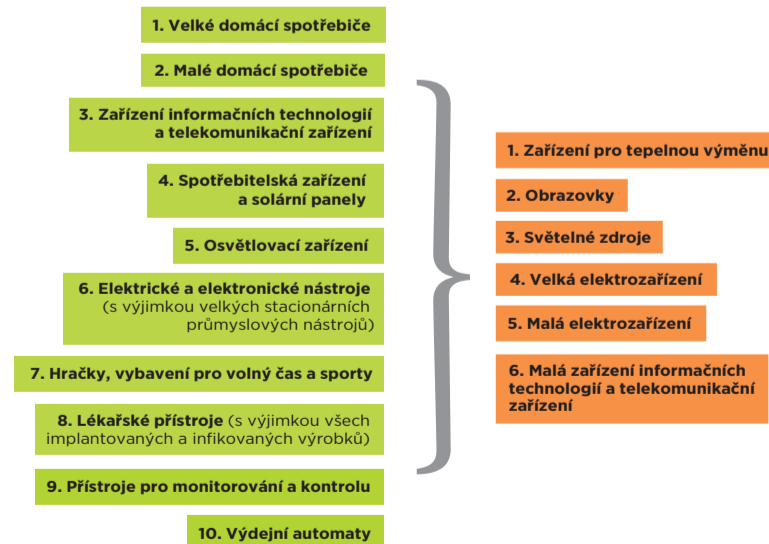
Legislativní rámec zužuje sérii výjimek tak, aby bylo dosaženo cíle evropské směrnice. Tím je zejména zajištění recyklace a následného využití elektrozařízení uváděných na evropský trh. Ministerstvo životního prostředí v minulosti také vydalo řadu vlastních výjimek, většinou na základě reakce na dotaz, zda dané zařízení spadá či nespadá pod působnost zákona.

Týká se to zejména zařízení, která se stávají stálou, pevnou, nedílnou součástí staveb. Lze očekávat, že tyto výjimky, nebo alespoň většina z nich, nebudou po termínu 15. 8. 2018 platné, a lze předpokládat, že ministerstvo dojde k liteře evropské směrnice, potažmo zákona o odpadech, a jejich působnost bude mít dopad na všechna elektrozařízení, pouze s výjimkou těch, která jsou legislativně určena – viz tabulka.

OD KDY ZAČNOU VÝROBCI VYKAZOVAT DO SYSTÉMU DLE NOVÝCH SKUPIN?

Změny, jejichž termín byl stanoven na srpen 2018, budou pro potřeby zaslání roční zprávy relevantní až

Aktuálně platné výjimky stanovené zákonem č. 185/2005 Sb., v platném znění
zařízení nezbytná pro ochranu podstatných bezpečnostních zájmů České republiky, včetně zbraní, střeliva a vojenského materiálu
určených výlučně k vojenským účelům
zařízení navržená a naistalovaná jako část jiného zařízení, které nespadá do oblasti působnosti tohoto dílu zákona, jestliže mohou plnit svou funkci pouze jako součást tohoto zařízení
přímo žhavené žárovky
velké stacionární průmyslové nástroje
svítidla z domácností
implantované a infikované výrobky (lékařské přístroje)
od 15. 8. 2018 ještě na následující:
zařízení určená pro vyslání do vesmíru
velká stacionární průmyslová soustrojí
velké pevné instalace, s výjimkou jakéhokoliv zařízení, které není specificky navrženo a nainstalováno jako součást těchto instalací
dopravní prostředky pro přepravu osob nebo zboží, kromě elektrických dvoustupňových vozidel, pro která nebylo uděleno schválení typu podle zákona upravujícího podmínky provozu vozidel na pozemních komunikacích
nesilniční pojiždné stroje určené výlučně k profesionálnímu použití
zařízení specificky určená výhradně pro účely výzkumu a vývoje, která nejsou běžně dostupná pro spotřebitele
zdravotnické potřeby, pokud se očekává, že budou před ukončením životnosti zdrojem nákazy, a aktivní implanovatelné zdravotnické prostředky

od 1. 1. 2019. Za celý kalendářní rok 2018 se pro účely vedení evidence a pro účely zpracování roční zprávy budou data o uvedení na trh, zpracování a využití elektrozařízení a elektroodpadu shromažďována ve stávajícím režimu 10 skupin.

S detaily týkajícími se přechodu vykazování z 10 na 6 skupin, stejně tak s podrobnostmi týkajícími se výjimek elektrozařízení, seznámíme výrobce zapojené do kolektivního systému ELEKTROWIN na plánovaném podzimním setkání.

ČL. II, přechodná ustanovení vyhlášky č. 352/2005 Sb., v platném znění: „Pro účely vedení evidencí podle § 7 a 11 vyhlášky č. 352/2005 Sb., ve znění účinném po dni nabytí účinnosti této vyhlášky, za celý kalendářní rok 2018 se elektrozařízení rozdělují do skupin podle přílohy č. 7 části I zákona a podskupin podle přílohy č. 1 části I k vyhlášce č. 352/2005 Sb. Totéž platí pro zpracování roční zprávy podle § 6 a hlášení o roční produkci a nakládání s elektroodpady podle § 11 vyhlášky č. 352/2005 Sb., ve znění účinném po dni nabytí účinnosti této vyhlášky, za kalendářní rok 2018.“

Proč Kajínek nemohl ani „lepit pytlíky“?

Náměstek generálního ředitele Vězeňské služby pro vzdělávání a odborné zacházení Simon Michailidis pracuje v českém vězeňství už 25 let. Začínal „od píky“, jako strážný v opavské věznici. V rozhovoru, který poskytl EWINu, vysvětluje, proč sedmdesátiprocentní recidiva počítaná podle českých statistických metod nemusí být o nic horší než dvacetiprocentní v jiných zemích a proč je prakticky nemožné najít práci pro doživotně odsouzeného.

Co s vámi udělá, když ve vaší přítomnosti někdo použije slovo „bachař“?

Zvedá mě to ze židle. Ale je pravda, že to přicházelo postupně. Když jsem před 25 lety nastupoval do služby, vnímal jsem ten výraz jako něco, co patří do obecného jazyka.

Je to jako když policistovi někdo řekne, že je fízl. Fízl představuje ty úplně nejhorší lidské vlastnosti, policista by naopak měl mít ty nejvyšší lidské kvality.

Stejně je to u nás a já věřím, že ve Vězeňské službě už žádní „bachaři“ nejsou. Je ale pravda, že si ze svých začátků ještě pamatují několik lidí, kteří si toto označení zasloužili...

Jaký výraz je tedy vhodný?

Nejpřesnější je „příslušník Vězeňské služby“, ale chápu, že tohle spojení člověk těžko použije v běžném hovoru. Nikoho určitě neurazí „strážný“ nebo „dozorce“. Obě tyto pozice reálně existují, sám jsem na nich ve svých začátcích působil. Krom těchto kolegů však ve vězeňství pracuje mnoho civilních zaměstnanců na odborných pedagogických a sociálních pozicích, v logistice, zdravotnictví, administrativě. Každé takové místo má svůj příhodný název a jeho náplň je na hony vzdálená stereotypním představám o práci „bachaře“.

Většina lidí zná příslušníky Vězeň-

ské služby jen z televizních reportáží ze soudních líčení. Díky tomu se jim pletou s lidmi z Justiční stráže. Jaký je mezi těmito složkami rozdíl?

Justiční stráž je součástí Vězeňské služby, její činnost upravuje Zákon o Vězeňské službě a Justiční stráž. Zajišťuje pořádek a bezpečnost v budovách soudů, státních zastupitelství, ministerstva spravedlnosti a v některých dalších objektech.

Jak byste charakterizoval nejdůležitější úkol Vězeňské služby?

Policie má za úkol pachatele vypátrat, shromáždit proti němu důkazy a předat to všechno justičním orgánům. Ty určí spravedlivý trest. Vězeňská služba zajistí jeho výkon, pokud jde o trest odnětí svobody.

Především jsme ale ti, kdo odsouzené vracejí zase zpět do „civilního“ života. Nedělám si iluze, že všechny napravíme. Usilujeme ale o to, aby po tomto návratu neměli nutkání hned zase někomu ublížit.

Jenže zhruba 70 % odsouzených se do věznice dříve nebo později vrací, což na nás v mezinárodním srovnání vrhá nehezke světo...

Ano, jsou země, kde je míra recidivy jen 20 nebo 30 procent. Když se ale podíváte na metodiku, podle které se to procento určuje, je pokaždé jiná.

Většinou se přihlíží jen k případům, kdy je někdo opakovaně odsouzen do určité doby od propuštění z prvního výkonu trestu. Někde je to sedm, někde jen pět let. U nás se při výpočtech žádný limit nezohledňuje.

Česká republika je přitom zároveň podle statistik pátou nejbezpečnější zemí na světě.

Brigádní generál Mgr. Simon Michailidis pracuje ve Vězeňské službě ČR od května 1993. Už po maturitě chtěl pracovat s narušenou mládeží. „Věřil jsem, že dokážu alespoň někoho z nich napravit. Možná to bylo i tím, že jsem byl sám podmíněně vyloučen ze střední školy a dvakrát „oceněn“ trojkou z chování a říkal jsem si, že „problémovým“ mladým lidem dokážu porozumět,“ říká o svých pohnutkách věnovat se právě tomuto oboru. Netají se tím, že jako strážný ve vazebním oddělení věznice v Opavě zažil nejprve šok. Brzy přešel do věznice ve Stráži pod Ralskem, v roce 2010 se stal jejím ředitelem. Od února 2016 zastává funkci náměstka GR. V letech 1998 – 2003 vystudoval Husitskou teologickou fakultu UK.

Dokážete si ten zjevný rozpor ve statistikách nějak vysvětlit?

Když pomíne možnost sjednocení metodiky u výpočtu procenta recidivy, kde je ČR jednoznačně „nejpoctivější“, zbývá převažující charakter trestné činnosti, za kterou jsou pachatelé odsouzeni. U nás má sice zkušenost oběti trestného činu prakticky každý, je ale něco jiného, když vám ukradnou kola z auta, nebo když vám v některé no-go zóně ve velkoměstech západní Evropy jde o holý život.

U nás prakticky neznáme problemati-

ku gangů, a když se tady nějaký objeví, je z toho celovečerní film. V některých evropských zemích je to každodenní realita, věznice nevyjímaje.

Kolik příslušníků má Vězeňská služba?

Momentálně zhruba 7 000 včetně Justiční stráže. Tabulkových míst – včetně odborných zaměstnanců – sice máme 12 000, po Policii ČR jsme tak druhý největší bezpečnostní sbor, nedaří se je ale naplnit.

Platovými podmínkami příslušníků nejsme na trhu práce konkurenceschopní. U odborných zaměstnanců sice ano, těm ale zase nabízíme daleko horší pracovní podmínky: Psycholog, speciální pedagog, zdravotní sestra jinde nemusejí každý den projít kontrolou při vstupu do věznice a odchodu z ní. Nejsou tak často v konfliktních situacích. K tomu je třeba připočítat stále ještě nízkou společenskou prestiž naší profese.

S ostatními bezpečnostními složkami jsme v loňském roce dosáhli navýšení příjmů příslušníků o 20 %, nástupní plat příslušníka Vězeňské služby je ale stále kolem 24 tisíc korun.

Pokud přesto někdo v tuto chvíli uvažuje o práci ve Vězeňské službě a ne v supermarketu za víc peněz, třeba proto, že bydlí poblíž některé z věznic, jaké předpoklady by měl splňovat?

Neměl by mít žádné zdravotní omezení, musí být trestně bezúhonný a minimálně vyučený.

Kolik z nich zároveň pracuje, nebo by pracovat mohlo?

S vězňem, který by nechtěl pracovat, jsem se prakticky nesetkal. Mohou odepřít práci u soukromého subjektu, ale vzpomínám si, že když jsem byl ředitelem věznice, stávalo se maximálně v několika případech do roka.

Většina z nich ale nemá žádnou kvalifikaci, zároveň si ovšem představují, že by měli být za svou práci oceněni daleko víc, než ve skutečnosti mohou. I to je jeden z našich úkolů: naučit je vnímat realitu a přijmout to ji jako fakt nejen ve věznici, ale i v dalším životě.

Pracuje něco málo přes 9 000 vězňů, pracovních zařaditelných, kteří nemají například zdravotní omezení, jich je asi 15 000. Ten rozdíl tvoří odsouzení, pro které není pracovní uplatnění ve střežených prostorách věznic, a mimo tyto prostory by představovali příliš velké riziko.

Jako třeba Jiří Kajínek, který si po omilostnění prezidentem republiky na Vězeňskou službu stěžoval, že mu ve výkonu trestu pracovat neumožnila?

Pro člověka doživotně odsouzeného za dvojnásobnou vraždu, který má na kontě úspěšný útěk z maximálně střežené věznice, se práce opravdu nehledá snadno. I kdyby měl ve své cele dělat to, co se traduje jako typická práce vězňů – tedy lepit pytlíky, bylo by to naprosto neekonomické. Než by se k němu přes všechny kontroly dostal materiál a než by se hotový výrobek dostal k firmě, která si

práci objednala, náklady by se vyšplhaly tak vysoko, že by se z takového pytlíku stalo exkluzivní a neprodejné zboží.

Když vynecháme vězně odsouzené na doživotí – podle čeho posuzujete, koho za práci pustit a koho ne?

Základní rozdělení je dáno systémem, takže člověk vykonávající trest ve věznici se zvýšenou ostrahou určitě nebude chodit do práce sám. Předpokladem je také únosnost společenského rizika při případném selhání vězně, který pracoviště nedovoleně opustí. Individuální posouzení je pak na odborné komisi. Ta má devět členů, tím pádem téměř nulový korupční potenciál.

Na nestřežená pracoviště se dostanou hlavně lidé trestaní za majetkovou trestnou činnost nebo méně závažné násilné delikty. Určitě ne nebezpeční a těžko odhadnutelní recidivisté. Jsou motivováni, aby trest vykonali, jak se od nich očekává.

Rádi bychom participovali se soukromými subjekty na vytváření střežených **pokračování na další straně**

Práci vězňů už 10 let využívá při zpracování elektroodpadu jeden z partnerů ELEKTROWINu, společnost Praktik System. Na lince ve Stráži pod Ralskem je od kmenových zaměstnanců firmy poznáte jen podle barvy pracovního oděvu – modrá znamená „civil“, černá je vyhrazena odsouzeným.

Letos v lednu bylo slavnostně otevřeno nové zpracování elektroodpadů přímo v areálu věznice v Horním Slavkově. Nabídne práci postupně až 60 odsouzeným. Celkově firma zaměstnává na 90 vězňů.

V Praktiku uvažují i o možnosti zaměstnávat propuštěné z výkonu trestu a zároveň jim i zajistit ubytování ve vlastním objektu.

pracovišť uvnitř areálů věznic, aby-
chom mohli zaměstnat i těch zbylých
zhruba 6 000 vězňů, které na nestřežené
pracoviště pustit nemůžeme.

Jenže současné dispozice většiny čes-
kých věznic to neumožňují.

**Proč se s touto možností nepočítá
už při jejich výstavbě?**

Poslední nová věznice postavená tak,
jak byla navržena, je v Plzni na Bo-
rech. Pamatuje staré mocnářství.

Pražská Pankrác, Opava nebo Liberec
byly ještě také stavěny primárně jako
věznice, i když už s řadou úsporných
opatření, také ale pocházejí ještě z 19.
století.

Prakticky všechny ostatní věznice
jsou uzpůsobené objekty, které dříve
sloužily jiným účelům. Velmi těžce se
tam tedy hledá místo pro výstavbu ně-
jakých výrobních hal, komplikovaná
je i dopravní obslužnost.

Takže nová výrobní hala se teď bude
stavět právě na Borech, kde se už
před 140 roky lety počítalo s tím, že
tam vězni budou pracovat.

V jakých odvětvích vězni pracují?

V zemědělství, strojírenském průmys-
lu, sklárnách, komunálních službách...
Spíš bychom těžko hledali odvětví,
kde vězni nepracují.

Kolik si mohou vydělat?

Vězeň bere odměnu za práci podle
příslušné vládní vyhlášky. Je rozdě-
lena do čtyř kategorií. V té základní,
v níž pracuje většina vězňů, činí od-
měna zhruba pět a půl tisíce korun.
V nejvyšší mezi 12 a 13 tisíci.

Z toho se hradí například náklady
na výkon trestu nebo výživné, či ško-
dy způsobené trestnou činností.

**Jaká kritéria musí splňovat firma,
která má o práci vězňů zájem?**

Je to vždy na dohodě mezi ředitelem
konkrétní věznice a konkrétní firmou.

Věznice požaduje zajištění dopravy
na pracoviště a zpět, podle vzdálenos-
ti podíl na stravování, spolupůsobení
na pracovní morálku. Firma musí také
poučít své zaměstnance o pravidlech
komunikace s odsouzenými a nekom-

promisně vyžadovat jejich dodržová-
ní, a to včetně sankcí. Může to vést
i k ukončení pracovního poměru.

Vězni se také někdy pokoušejí pře-
svědčit zaměstnance, aby jim obstarali
něco, co se do věznice nesmí dostat
– třeba alkohol. To by ale znamenalo
podílet se na přestupku páchaném
vězňem, nebo na trestném činu, po-
kud by šlo například o drogy.

Specifická rizika číhají na pracoviš-
tích, kam ženám, zaměstnankyním,
přijdou pomáhat muži – vězni. Z vlast-
ní zkušenosti znám případy, kdy je
z toho v rychlém časovém sledu mi-
lostné vzplanutí, výpověď, po pro-
puštění z výkonu trestu na pár týdnů
společná domácnost – a pak trpké
zklamání...

**Stává se, že vězeň po propuštění na-
stoupí jako zaměstnanec do firmy,
kde pracoval během výkonu trestu?**

Znám takový případ z jedné liberecké
firmy. Nejenže čerstvě propuštěného
vězně zaměstnala, ale než si našel
bydlení, směl přespávat na pracovišti.
A díky tomu jednou v noci chytil zlo-
děje, který se do firmy vlouplal...

Elektro sbírá už na 1500 hasičských sborů

K číslu 1500 se přiblížil počet sborů dobrovolných hasičů,
které se zapojily do projektu Recyklujte s hasiči. V květnu
letošního roku jich bylo už 1462, další se stále hlásí.

Jen od začátku letošního roku se díky
dobrovolníkům podařilo zrecyklovat
500 tun vysloužilých elektrospotřebičů.
Získali odměny ve výši 750 000 Kč.

V roce 2017 hasiči sebrali 3 418 tun staré-
ho elektrika, což představuje sedm procent
celkového množství spotřebičů ve sběr-
né síti ELEKTROWINu. Oproti roku 2016
(3 224 t) to bylo o šest procent více.

Projekt odstartoval počátkem roku
2011. Za celou dobu trvání programu

hasičům prošlo rukama téměř 15 000
tun elektroodpadu, což hmotnostně
odpovídá dvěma Eiffelovým věžím.

NATOČ FILM S HASIČI

Zaregistrované sbory se loni mohly
zapojit i do soutěže s názvem Natoč
film s hasiči. Za video ze svého sběru
mohly vyhrát zajímavé ceny. Absolutní
vítězové pak mohli uspořádat hasič-
ský ples, na který organizátoři projek-
tu přispěli částkou 40 tisíc korun.

Pro sbor, který se umístí jako druhý,
bylo připravených 15 sad dresů pro
požární sport s jejich názvem a logem
projektu. V pořadí třetí získal 15 hasič-
ských šátek ve stejné úpravě.

Nejúspěšnějším videem se stal krátký
film SDH Třeština. Na druhém
místě se umístil SDH Sedlice z Jiho-
českého kraje, třetí se umístil další

sbor z Olomouckého kraje, dobro-
volní hasiči z Obědkovic.

Všechna tři vítězná videa jsou dostupná
na www.recyklujteshasici.cz.

HASIČSKÁ VÝZVA

Nová soutěž, vyhlášená pro letošní
rok, se jmenuje Hasičská výzva aneb
sbírej a vyhra! Je do ní automaticky
zařazen každý sbor, který v termínu
od 1. května do 31. října 2018 uspořádá
svoz vysloužilých elektrospotřebičů.
Na konci soutěžního období se sečte
váha všech odevzdaných elektrospot-
řebičů a přepočte se na obyvatele
dané obce. Jako údaj o jejich počtu
slouží databáze obyvatel Českého sta-
tistického úřadu.

Sbor s největším poměrem sesbírané-
ho elektrozařízení vyhraje příspěvek
ve výši 20 000 Kč na jím pořádanou
společenskou, kulturní či sportovní
akci. Sbor na druhém místě získá pří-
spěvek 10 000 Kč a třetí neaktivnější
sbor získá 5 000 Kč.

Slavnostní předání výher za první, druhé a třetí místo přímo z rukou předsedy představenstva ELEKTROWINu Romana Tvrzníka.

Statutární města ČR „hejbou“ s elektrem

pokračování ze strany 1

„Neustále registrujeme, že se další
a další informace a výzvy k účasti
v soutěži objevují na webech těchto
měst,“ potvrzuje Tomáš Kirbs. Na-
příklad Karviná podle něj dokonce
už ví, že pokud její obyvatelé uspějí,
případnou odměnu použije na pod-
poru opuštěných zvířat v městském
útluku.

„Při svých cestách po republice ví-
dám na sběrných dvorech také pro-
pagační materiály ELEKTROWINu
k této akci,“ potvrzuje Tomáš Kirbs.

Soutěží se ve třech kategoriích: prv-
ní (A) je určena městům od 40 000
do 89 999 obyvatel, druhá (B) nad

90 000 obyvatel. Třetí kategorie se
jmenuje „Skokan roku“.

Kritériem hodnocení je hmotnost
zpětně odevzdaného elektrozaříze-
ní přepočtená na jednoho obyvatele
města.

První tři města v kategoriích A a B
získají odměny ve výši 60, 40 a 25 ti-
síc korun, Výše odměny u kategorie
„Skokan roku“ činí 50 tisíc Kč. Od-
měny bude možné využít na podpo-
ru dalších aktivit a projektů ve vítěz-
ných městech.

Pavel Kácha nová posila provozního oddělení

Smluvní dopravci společnosti ELEKTROWIN a.s. se
v posledních týdnech setkávají s novou posilou pro-
vozního oddělení: Pavel Kácha je našim spolupra-
covníkem od letošního března, v gesci má logistiku.

„Dopravcům připravuji například
vyhodnocení měsíčního účtování
bonusů,“ přibližuje Pavel Kácha.

Mezi další činnosti, které má na sta-
rosti, patří úprava svozových listů,
příprava podkladů pro fakturaci,
a samozřejmě každodenní komuni-
kace s partnery ELEKTROWINu.

„S většinou z vás se již znám pro-
střednictvím e-mailu nebo po telefo-
nu, v budoucnu bych se rád předsta-
vil i osobně,“ vzkazuje.

Má za sebou praxi v kontejnerové
přepřevě a dobře ví, jak je podni-
kání v dopravě složité. Oceňuje,
že jeho nynější pracovní pozice
má vztah k ochraně životního pro-
středí.

„Jsem jakýmsi styčným důstojníkem
mezi sběrnými místy, která jsem do-
stal na starost – tedy firmami, ško-
lami nebo třeba hasičskými sbory,
a svozovými firmami,“ popisuje
svou práci.

Na GDPR se ELEKTROWIN připravil včas

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (anglicky General Data Protection Regulation, zkratka GDPR) se letos na jaře stalo pro mnohé strašákem. Přesněji řečeno pro ty, kdo se včas nepřipravili na jeho uvedení do praxe, tedy na datum 25. května 2018.

Hospodářská komora ČR dokonce odhadovala, že k tomuto datu zasáhne nařízení GDPR až pětina českých firem nepřipravenou. Zavádění potřebných opatření totiž běžně vyžaduje i několik měsíců práce. Záleží na velikosti firem i objemu údajů, které shromažďují.

ELEKTROWIN zahájil potřebné kroky už v lednu 2017. Díky přísnému nastavení interních směrnic pro práci s informacemi, které jsou dlouhodobě certifikovány, měla navíc společnost

oproti mnoha dalším subjektům mnohem lepší výchozí pozici.

„Nové požadavky jsme zapracovali do stávajících směrnic, přitom se po-

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), je nařízením Evropské unie, jehož cílem je výrazné zvýšení ochrany osobních dat občanů. V Úředním věstníku Evropské unie bylo vyhlášeno dne 27. dubna 2016.

tvrdilo, že jsme ani do té doby nedělali nic nesprávně,“ říká Slávka Kerbrová, která má v ELEKTROWINU na starost kontroly, audity a projekty.

Od začátku loňského roku postupně absolvovala sérii školení a seminářů, letos proběhla implementace nových poznatků a příprava dokumentace. „Včas jsme také informovali všechny stávající partnery,“ připomíná.

Podle ní bylo z různého přístupu různých společností dobře vidět, kdo to se svými partnery a zákazníky myslí vážně. Ti, kdo se „probudili“ na poslední chvíli, mají možná zaděláno na problémy.

Do Recyklohraní se loni zapojilo dalších 133 škol

Ve školním recyklačním programu Recyklohraní aneb Uklidme si svět je zaregistrováno už 3592 mateřských, základních i středních škol z celé České republiky. Jen v roce 2017 jich přibýlo 133.

Program, který je realizován pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, vznikl v září roku 2008 se záměrem podpořit environmentální výchovu na základních a středních školách v České republice. Jeho cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení.

V rámci programu probíhají také dílčí projekty, které získaly finanční podporu Státního fondu životního prostředí nebo Ministerstva životního prostředí ČR.

VÝJEZDNÍ PROGRAMY

Výjezdní lektorský program Recyklace hrou v roce 2017 navštívil 110 základních škol v několika krajích. Zúčastnilo se ho 14 927 žáků ze 760 tříd.

Státní fond životního prostředí loni spolufinancoval také další výjezdní program s názvem Recyklace očima mladého vědce. Jedná se o program zaměřený na tzv. badatelskou výuku, děti při pokusech zkoumají základní vlastnosti vody, vzduchu a půdy,

uvědomují si rizika nesprávného nakládání s vysloužilými spotřebiči a bateriemi a naopak důležitost třídění a recyklace. Zapojilo se do něj 1130 badatelů ze 45 škol.

Nejdelší a nejrozsáhlejší je projekt s názvem Ekoabeceda – Umíme žít bez odpadů. Ukáže, co a jak může každý z nás udělat pro to, aby odpady vůbec nevznikaly, nebo jich bylo co nejméně.

Výukové materiály k tomuto projektu připravuje Recyklohraní pro čtyři věkové kategorie od mateřských až po střední školy. Distribuují se účastníkům seminářů, dalších 200 výtisků Ekoabecedy je k dispozici pro další školy. Je možné je směřovat za body, další výtisky byly v rámci dotačních titulů krajů distribuovány přímo na školy.

ÚKOLY ELEKTROWINU

ELEKTROWIN jako jeden z partnerů Recyklohraní připravil loni pro školy úkol s názvem Zatočte s vodou i větrem. Na jeho splnění byl čas od února do března. Zúčastnilo se ho 377 škol, které získaly celkem 112 850 bodů.

Děti, žáci a studenti si při něm vyzkoušeli, co umí síla vodního či větrného živlu a také to, jak naši předkové bez elektřiny využívali sílu vody a větru ve svůj prospěch, aby si ulehčili těžkou dřinu.

Letos v květnu vyhlásil ELEKTROWIN pro účastníky Recyklohraní nový úkol: Objevte muzejní kousek, staňte se kurátorem sbírky, akce trvá do 20. června.

Žáci a studenti mají navrhnout výstavu, která ukáže na šikovnost předků, kteří dokázali vymyslet a vytvořit přístroje, jež dodnes překvapují vzhledem, řemeslným zpracováním a technickými detaily.

Díky Recyklohraní se ELEKTROWINU loni také podařilo vysbírat celkem 77,2 tun elektrospotřebičů. Z toho bylo 38,3 tun malých spotřebičů, 12,5 tun velkých, 11,4 tun chlazení a 14,8 tun televizí a monitorů.

Program Recyklohraní aneb Uklidme si svět je organizován kolektivními systémy ASEKOL, ECOBAT a ELEKTROWIN.

Máte doma muzejní kousek?

Nechte jej soutěžit!

I letos se mohou obyvatelé celé republiky zapojit do projektu Máte doma muzejní kousek?, který připravil kolektivní systém ELEKTROWIN ve spolupráci s Národním technickým muzeem (NTM). Možnost přihlásit „historické“ elektrozařízení do projektu mají všichni od 1. března až do konce roku 2018.

V projektu, který svou současnou podobu získal v loňském roce, se ELEKTROWIN a NTM rozhodly pokračovat na základě úspěšné a oboustranně přínosné pětileté spolupráce. Věříme, že i letos využije možnosti nabídnout svůj vysloužilý spotřebič do sbírek mnoho zájemců a že muzeum získá další přírůstky.

STAČÍ FOTKA A POPIS

Pokud jste přesvědčeni, že máte doma spotřebič, který byste rádi věnovali do sbírky Národního technického muzea, stačí udělat pár jednoduchých věcí. Vyfoťte jej, doplňte jeho popis – odhadované stáří, stav, dochované příslušenství, případně další informace (manuál, návod, prodejní doklad, apod.) a zašlete emailem do 31. prosince 2018 na adresu muzejni.kousek@elektrowin.cz.

Ve třech termínech (30. 6., 30. 9. a 31. 12. 2018) bude provedeno vyhodnocení jednotlivých etap, kdy kurátor NTM vybere pět spotřebičů s nejužším přínosem pro sbírku. Majitelé vybraných spotřebičů získají od ELEKTROWINU poukázku na nákup spotřebního zboží v hodnotě 500,- Kč. Za každý spotřebič zařaditelný do sbírek NTM obdrží jeho majitel na základě uzavřené darovací smlouvy dvě čestné vstupenky do muzea pro dvě osoby s půlroční platností.

Nejpozději do 15. ledna 2019 určí kurátor NTM „Nej muzejní kousek 2018“, tedy spotřebič, který představuje pro muzeum nejvýznamnější přínos. Původní majitel takového elektrozařízení získá poukázku na nákup spotřebního zboží v hodnotě 5 000 Kč.

INSPIRACE Z MINULÝCH LET

Šance pro zapsání nabízeného předmětu do sbírek zvyšuje jeho kompletnost, a to i v podobě dochovaných originálních obalů, návodů a účtenek dokládající místo a rok jeho koupě. Pro inspiraci možným soutěžícím může sloužit loni získaný elektrický mlýnek na kávu Eta oranžové barvy zakoupený v roce 1987 v Domácích potřebách Praha za 310,- Kčs nebo jednoplotýnkový sporák československého výrobce Alba Hořovice z druhé poloviny 40. let pocházející z jídelny Pacovských strojírny, který do soutěže přihlásili se souhlasem vedení její zaměstnanci. Zajímavým přírůstkem je i nepříliš využívaný svatební dar, pračka Dana výroby bratří Stárů také z poválečných 40. let.

Vlastní bonus pro účastníky soutěže chystá Kraj Vysočina. Fotografie zajímavých exponátů z Vysočiny se stanou součástí krajské putovní výstavy k předcházení vzniku odpadů, kterou kraj chystá. Za každý spotřebič z Kraje Vysočina vybraný kurátorem Muzea Vysočiny pro rozšíření sbírky obdrží jeho majitel společnou vstupenku do muzeí a galerií zřizovaných Krajem Vysočina (12 vstupů, platnost 2 roky).

O průběhu soutěže najdete informace na webových stránkách a facebookových stránkách kolektivního systému ELEKTROWIN a NTM:

<https://www.elektrowin.cz/muzejnikousek.html>
<https://www.facebook.com/elektrowin:recyklacejelegrace>
http://www.ntm.cz/SOUTEZ_Mate_doma_muzejni_kousek
<https://www.facebook.com/NarodniTechnickeMuzeum/>

Nakrmte orla Addyho, je to gurmět

Kontejner na elektroodpad s výzvou „Nakrmte orla skalního Addyho“ umístil ELEKTROWIN letos 21. dubna, tedy první den návštěvnické sezóny, v Záchrané stanici Pavlov v Kraji Vysočina. Mnozí návštěvníci už svými starými spotřebiči Addymu na stravu přispěli. Nyní vám jej i s celou stanicí rádi představíme.

Addy je pětadvacetiletý samec vylíhnutý ve volné přírodě slovenských Vysokých Tater. Jeho osud mu však zpečetil sokolník, který jej jako malé mládě vybral z hnízda a vycvičil. Ve svých osmi letech byl však zabaven inspekcí životního prostředí a umístěn do záchrané stanice Pavlov.

„Nakrmit Addyho není vůbec jednoduché,“ říká ředitel záchrané stanice Pavlov Zbyšek Karafiát. „Odmítá totiž dostupná jednodenní kuřátka, místo toho si však pochutnává na potkanech, morčatech a křepelkách,“ upřesňuje.

KILO POTKANÍHO, PROSÍM

Vůbec nejraději má potkany. Kilo „potkaniho“ přitom podle ředitele Karafiáta stojí ve specializovaném obchodě s krmivem pro zoologické zahrady 110 korun. Půl kila denně spořádá orl jako nic, když připočítáme křepelčí „jednohubky“, roční náklady se rázem vyšplhají přes 20 000 korun.

Na rozdíl od některých dalších zvířat, která se různými způsoby do Pavlova dostala a o která se zde starají, se Addy už nikdy nevrátí do volné přírody. Je příliš zvyklý na lidi, nebojí se jich a začal by bez skrupulí lovit domácí zvířata. Jeho potomstvo ale možná jednou orlí populaci v přírodě posílí.

HLEDÁ SE ORLICE, ZN: SKALNÍ

„Addy každý rok poctivě staví hnízdo a usilovně toká, zatím zbytečně. Hledáme pro něj tedy partnerku,“ vysvětluje Zbyšek Karafiát.

Stanice Pavlov o. p. s. je záchraná stanice pro handicapované živočichy. Jejím hlavním posláním je zajistit pomoc volně žijícím živočichům,

kteří se ocitli v nouzi, a umožnit jejich plnohodnotný návrat do volné přírody. Další činností je environmentální vzdělávání, výchova a osvěta. „Zapojujeme se také do záchranných programů určených pro ohrožené druhy naší přírody, kterým hrozí vyhubení,“ informuje ředitel pavlovské stanice.

V Pavlově ročně přijmou stovky živočichů desítek druhů. Vrátit do přírody se daří přibližně polovinu z nich. U jedinců, kteří v důsledku svých handicapů nemohou být vypuštěni, je zajištěna péče v expozici, kde zároveň pomáhají s environmentální výchovou.

Příjem živočichů do stanice má po celou dobu fungování vzrůstající tendenci. „Zvýšený příjem pacientů si vysvětlujeme jak zvyšováním povědomí o stanici, tak i morální zodpovědností obyvatel Kraje Vysočina,“ říká Karafiát.

MEZI PACIENTY PŘEVAŽUJÍ PTÁCI

Největší zastoupení mezi přijímanými živočichy mají ptáci se zhruba 70 %. Zbytek představují savci, malý podíl připadá i na plazy.

Na stanici každoročně vykonávají odbornou praxi studenti středních a vysokých škol. Pomáhají při krmení mláďat, ošetřování zraněných živočichů a údržbě areálu.

Od roku 2013 začala stanice budovat ve svém okolí přírodní zahradu s prvky, které přibližují přírodu široké veřejnosti. Na stanici tak vznikl Hmyzí hotel, Hadí líheň, Žabí hrad či Broukoviště. V roce 2016 byly vytvořeny naučné tabule či vrbové iglú a v Pavlově získali titul Ukázková přírodní zahrada.

Pro převážnou část dnešních dětí je podle Karafiáta prostředí záchranných stanic jednou z mála možností, jak se dostat do přímého kontaktu s volně žijícími živočichy, vidět, jak se chovají, pochopit, co člověk v přírodě způsobuje a co je jí dlužen.

„Přiveďte své děti do naší - nebo třeba i jiné - záchrané stanice, naučte je tak zajímat se o prostředí kolem sebe,“ vyzývá Zbyšek Karafiát.

Spolupráce ELEKTROWINU se zoologickými zahradami, zooparky a dalšími podobnými zařízeními v celé České republice, má už mnohaletou tradici. Každoročně mají obyvatelé měst, kde sídlí, možnost v předem stanovených termínech přinést s sebou při jejich návštěvě staré elektroodpad určené k recyklaci a získat za ně slevu na vstupném.

Loni se tato tradice spojila s novým projektem, který dostal název Nakrmte.cz. V zoologických zahradách jsou postupně rozmisťovány speciální kontejnery na elektroodpad. Když je návštěvníci naplní, obdrží ZOO od ELEKTROWINU finanční odměnu. Ta pak poslouží k nákupu nejvhodnějšího krmiva pro různá zvířata, jež tyto zahrady chovají.

Našli jste zraněné nebo opuštěné zvíře?

Při nález zraněného zvířete vždy co nejdříve kontaktujte nejbližší záchranou stanici. Jejich seznam naleznete na webových stránkách www.zvirevnouzi.cz. Doporučujeme vždy další postup telefonicky konzultovat. Vaše otálení, ale i zbrkllost může mít pro nalezené zvíře fatální následky. Takové zvíře patří do rukou odborníků.

Pozor, handicapované zvíře je vždy silně stresované z vlastního zranění či neobvyklé situace a také z kontaktu s člověkem. Zvíře nepozná, že mu chcete pomoci - může se bránit. Ve strachu a pocitu ohrožení je schopno způsobit další zranění nejen sobě, ale i svému zachránci.

Najdete-li mládě, pak se přesvědčte, zda pomoc skutečně potřebuje, zda je opravdu opuštěné. Když odborníkům popíšete místo, vzhled a projevy mláděte, poradí, jak se zachovat, zda vyčkat a sledovat situaci, nebo se podílet na záchraném zákroku.

Více na www.stanicepavlov.eu

FEJETON

Na baterky

Když začal František Křížík a další jeho podnikaví současníci stavět první elektrárny, narazili na problém: elektřiny bylo dost, odběratelů málo. A tak nezbylo, než povzbudit poptávku – třeba výstavbou elektrické tramway místo osvědčené koňky.

Převís elektrické nabídky nad poptávkou vlastně nikdy tak docela nezmižel. Jen se přesunul do jednotlivých časových úseků během dne.

Dokud běžel těžký průmysl na plně třisměnné obrátky, ještě to nebylo tolik poznat. Jak se však i ekonomika začala víc přizpůsobovat přirozeným biorytmům, malér začal být víc a víc vidět.

Ano, elektřinu dnes vyrábíme různými způsoby. Křížík by zíral,

že kromě uhlí se dá spálit a přeměnit na energii také plyn, že posvítit si můžeme i díky vodě, větru a slunci, nemluvě o štěpení jádra uranu.

Ale to je právě ten kámen úrazu.

Plynový generátor vypnete celkem jednoduše. Zavřete mu přírodní kohout. I voda z přehrady se dá pustit mimo turbínu, i když je to velká škoda. Ale větru a mrakům, které foukají

a zakrývají slunce, jak se jim namane, prostě neporučíte.

A řetězová reakce v jaderném reaktoru? Zeptejte se v Černobylu... I když o bezpečnosti Temelína většina z nás nepochybuje a i naši rakouští sousedé občas vypadají, že se do pochybností musí hodně nutit, základní problém zůstává: elektřinu vyrábí pořád, a pořád a pořád.

Co s ní třeba ve dvě ráno, kdy většina z nás spí spánkem spravedlivých, ve většině montoven probíhá maximálně údržba strojů, kanceláře zejí prázdnotou a i ve Strakově akademii zbývají do zasedání vlády ještě nejméně tři hodiny?

Nabíjet, akumulovat, ohřívát. Co se do nás, respektive elektrických zařízení v našem vlastnictví, vejde. Proč by nám jinak dodavatelé energií tak velkoryse nabízelí to, čemu se dnes už spíš z tradice říká noční proud?

Staré dobré bojlerky jsou pravé požeňnání. Do hektolitrů vody se už

Ten, kdo odložil vysloužilý elektrický sporák do kontejneru na směsný odpad místo na sběrný dvůr, možná už o recyklaci něco slyšel. Neposlouchal ale dost pozorně, takže si zapamatoval pouze to, že spotřebiče se nemají odkládat vedle popelnice. Ještě, že dotyčný nepracuje v železničním depu. Je těžké si představit, co by asi udělal s vyřazenou lokomotivou...

vejde pěkná dávka tepelné energie. Nebo taková akumulací kamna!

S nabíjením už je to slabší. Když slabné baterie v mobilu nebo notebooku, připojíme je do sítě okamžitě, ne až v noci.

Výrobci baterií ale upozorňují, že potenciál dobíjecích článků je dosud velmi málo využitý. Tužkových baterií na jedno použití se jen v Česku denně prodá několik set tisíc. O dobíjecích nejsou k dispozici ani statistiky.

Ano, stojí desetkrát víc. Ale nabít se dají až tisíckrát. Zatím tedy jejich nákup nikdo nedotuje, ale kdo ví...

Co jsou to ovšem dvě nabíjecí tužkové baterie do foťáku třeba proti li-ion baterii ve voze TESLA Model 3?

Ano, se základním dojezdem se u nás má prodávat za něco přes milion korun. Ale co bychom pro své dodavatele energie neudělali, abychom jim ulehčili odbyt temelínské „šťavy“?

Za sebe mohu závazně slíbit, že svou TESLU rád každý večer po návratu z práce zapojím do zásuvky v garáži. Jen co si ji koupím. Což udělám hned, až její cena díky dotacím poklesne na úroveň nové fabie.

Petr Kotek

POMŮCKA-ACHUNDŮV, AKKRA, IVOR, LEGO, LIMAN	VČELÍ SPOLEČENSTVÍ	AMISŮV PŘÍTEL	VODNÍ ŽIVOČICH	KOMIKSOVÁ POSTAVA	HADREM OČISTIT	PŘÍBUZNÝ	ROVNŮBĚŽNOSTĚN	ITALSKÉ MĚSTO	NĚMECKÝ VÝCHOD	ANGL. LIST PAPIŘU	ZN. NÁKLADNÍCH AUT	HL. MĚSTO UKRAJINY	DRUH LYŽAŘSKÉHO VLEKU	HUDEBNÍ FESTIVAL V AMSTERDAMU	REALITNÍ KANCELÁŘ (ZKR.)	STUDENO	RÝNSKÝ ČLUN	KORÁLOVÝ OSTROV V TICHÉM OCEÁNU	JMÉNO PSA NA STÁREM BĚLIDLE
FILMOVÁ ROLE S. STALLONA						DRUHOTNÁ SUROVINA			STANICE TECHNICKÉ KONTROLY			LEVOBOČEK (HANLIVĚ)							
VÝMLAT (ZAST.)						JM. HERCE MONTANDA			KANADSKÁ ŘEKA			PRŮTAHY							
1. DÍL TAJENKY						INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE (ZKR.)			KÓD LESOTHA			VIDINY VE SPANKU			MAJETEK ZÁDRUHY				
NÁZEV HLÁSKY L			VLASTNIT			INIC. HERCE CARUSA			CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO				SBĚRNÝ DVŮR (ZKR.)		ZVRATNÉ ZÁJIMENO			TYP RUSKÝCH LETADEL	
			2. DÍL TAJENKY			CITO-SLOVCE DOVTÍPENÍ							POBÍDKA					3. DÍL TAJENKY	
	POJIVO (ZAST.)	DPH (ANGL.) ATOL V SOUOSTROVÍ RALIK				RUMUN. TERÉNNÍ AUTOMOBIL ANGLICKY NEBO			DRUHÉ TRÁVY				NĚM. JEDNA NÁRODNÍ PARK (ZKR.)					EVROPSKÁ MĚNA	DIAGRAM
PLYNNÁ LÁTKA						ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ (ZKR.) ROVNŮ							KÓD NIZOZEMÍ		RUSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO				
ORGANIZACE AMERICKÝCH STÁTŮ (ZKR.)						DIVADELNÍ ÚTVAR SICILSKÁ SOPKA							SVRŽENÍ		ANGL. DEN			ČÁST ŘÍMA	
LESNÍ ZVÍŘE						DRŽENÍ TĚLA	SLOVENSKÝ PRÁVNÍK A VŠ PEDAGOG						KATEDRA MATEMATIKY (ZKR.)	HL. MĚSTO GHANY	RODINNÝ DŮM (ZKR.)				ŠTÍTEK ČEPICE
	ČESNEK ŠPANĚLSKY	ŠVAZKY CHRASŤI ANGL. KOTLETA											KAPELA RICHARDA KRAJČA						
ÁZERBÁJDŽÁNSKÝ PROZAIK													ŘÍMSKÝCH 1500		EVROPAN			ZVÍŘECÍ NOHA	ANGL. ČIN
JMÉNO MALÍŘE UPRKY						ZKRATKA PRO SOBOTU ZDI	ZNÁMKOVÝ PŘETISK	VELKÝ SPOTŘEBÍČ		MALÁ PLAVIDLA	TITO	PSOVITÁ SELMA	INIC. HISTORIKA AMORTA ČESKÝ REŽISÉR		BANDA ZÁKLAD BUD. ROSTLINNÉHO ORGÁNU				
PRIMÁTI				DŘEVINA S KMENEM OPADÁNÍ (KNIŽNĚ)					ČTVRTINA					ZÁKLADNÍ ČÍSLOVKA MAĎARSKÉ SIDLO				INIC. ZPĚVÁKA CORTÉSE	TYP BATERIE
	KŠANDY	STOLNÍ HRA AMERICKÁ ROCKOVÁ SKUPINA				OSLOVENÍ PŘI TYKÁNÍ	OSOBNOSTI		ODSTÍN FIALOVÉ	STAROŘEK				ÚL (ZAST.)			JMÉNO POVSTALCE TURNERA	ZOOLOGICKÁ ZAHRADA	
STOPY							POZDRAV												
TYP ŘÍČNÍHO ÚSTÍ																			MALÍ JEŠTĚŘI
CVIČNÉ HUDEBNÍ SKLADBY																			JMÉNO PSANÉ OBRÁCENĚ
																			MLÁDĚ DRAVÉHO PTÁKA
																			ADAMŮV SYN
																			TAŤKA (SLOV.)
																			OBRÁZOVÁ DOKUMENTACE ARCHEOLOG. NALEZJIŠTĚ (ZKR.)

Vyluštěnou tajenku zašlete do 31. července 2018 na e-mailovou adresu: soutez@elektrowin.cz.

Tři vylosovaní výherci obdrží dárkový balíček od kolektivního systému ELEKTROWIN

